

ส่วนที่ ๓ : แบบรายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน
หลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อเสร็จสิ้นการ
ดำเนินงาน)

ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการเครือข่ายเฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในพืชผักในตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูน
(โครงการผักติดดาว) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมี ๒ กิจกรรมดังนี้

๑.๑ กิจกรรมอบรมเครือข่ายเฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในพืชผัก

ได้ดำเนินการอบรมเครือข่ายเฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในพืชผัก (เครือข่ายผักติดดาว) จำนวน ๕๔ คน คิด
เป็นร้อยละ ๑๐๐ ประกอบด้วย อาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลเมืองลำพูน จำนวน ๓๔ คน และ ผู้นำนักเรียนใน
สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน หรือนักเรียน ออ. น้อย หรือประชาชนที่สนใจเรื่องงานคุ้มครองผู้บริโภคและเกษตรอินทรีย์
และ จำนวน ๒๐ คน รวมทั้งหมด ๕๔ คน

๑. มีผู้เข้าร่วมเครือข่ายเฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในพืชผัก ซึ่งประกอบด้วย อสม. และผู้นำนักเรียน โดยมี
ผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน ๖๐ คน เป็น อสม. จำนวน ๓๔ คน เป็นนักเรียนและครูผู้ดูแลจำนวน ๒๐ คน นอกจากนี้
ยังมีผู้สนใจที่เป็นเกษตรกรปลูกผักในครัวเรือน ๖ คน บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยผู้เข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยคะแนน
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอันตรายของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและการใช้ชุดทดสอบหาสารเคมีตกค้างใน
พืชผักก่อนการอบรม ๖.๙๖ คะแนน และหลังการอบรม ๙.๑๔ คะแนน โดยคะแนนก่อนการอบรมและหลังการอบรม
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕

๒. ตรวจสอบตัวอย่างพืชผักจากตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูน ในครั้งที่ ๑ ได้ ๒๒ ตัวอย่าง

๑.๒ กิจกรรมที่ ๒ เก็บตัวอย่างพืชผักในตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูนเพื่อหาสารเคมีตกค้าง และประกาศผล

๑. ตัวอย่างพืชผักจากตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูน ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยไม่มีสารเคมีตกค้าง หรือมี
สารเคมีตกค้างในระดับที่ปลอดภัย ร้อยละ ๙๕.๔๕ โดยพบว่า ตัวอย่างผักทั้งหมด ๒๒ ตัวอย่าง ประกอบด้วย
ถั่วฝักยาว ๖ ตัวอย่าง มะเขือเทศ ๙ ตัวอย่าง และพริก ๗ ตัวอย่าง มีผักที่มียาฆ่าแมลงตกค้างในระดับที่เป็นอันตราย
๑ ตัวอย่าง มีผักที่มียาฆ่าแมลงในระดับที่ปลอดภัย ๒ ตัวอย่าง และมีผักที่ไม่พบยาฆ่าแมลง ๑๙ ตัวอย่าง

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๒.๑ การบรรลุตามวัตถุประสงค์

☒ บรรลุตามวัตถุประสงค์

☐ ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะ

๒.๒ จำนวนผู้เข้าร่วมใน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ๕๔ คน

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ	๒๐,๕๐๙ บาท	
งบประมาณเบิกจ่ายจริง	๒๐,๕๐๙ บาท	คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ	๐ บาท	คิดเป็นร้อยละ ๐

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

- ☐ ไม่มี
☒ มี

ปัญหา/อุปสรรค (ระบุ)

๑. ขั้นตอนที่ทำทดสอบ GT-testkit มีหลายขั้นตอนเป็นการทดสอบต้องดำเนินการในรูปแบบห้องปฏิบัติการ ต้องใช้สารทดสอบหลายตัวและต้องทำในอุณหภูมิที่เหมาะสมให้เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์ซึ่งเป็นน้ำยาทดสอบ อีกทั้งต้องใช้ระยะเวลานานในการเตรียมตัวอย่าง การสกัดสาร การทำปฏิกิริยาของเอนไซม์ ทำให้อาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ปฏิบัติใหม่ ต้องวางแผนขั้นตอนการทำงานให้ดี และทบทวนขั้นตอนการทดสอบให้กับผู้ปฏิบัติอีกครั้ง

๒. ผู้เข้ารับการอบรมบางท่านเคยมีประสบการณ์ไม่ดีเกี่ยวกับการทำงานคุ้มครองผู้บริโภค มีความกังวลและความกลัวหากต้องไปซื้อของในตลาด หากไปทำอะไรที่ทำให้พ่อค้าแม่ขายไม่พอใจ ก็กลัวว่าจะเข้าตลาดไม่ได้ ซึ่งได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการผักติดดาว ซึ่งเราจะใช้มาตรการเชิงบวกในการรับรองมาตรฐานในการติดดาวให้กับพืชผักที่ทดสอบแล้วว่าปลอดภัย สำหรับพืชผักที่พบการตกค้างในระดับที่เป็นอันตราย ผู้ดำเนินโครงการจะเป็นผู้แจ้งผลกับผู้จำหน่ายเอง และแสดงผลแบบสาธารณะในภาพรวม และชื่อเฉพาะผู้ที่ผ่านเท่านั้น สำหรับผู้ประกอบการที่พบว่าผักของตนที่รับมาขายไม่ปลอดภัย ทางเจ้าหน้าที่จะแจ้งผลและอธิบายสาเหตุที่ทำให้ผลการตรวจไม่ผ่าน เช่น มีการพ่นยาฆ่าแมลงโดยไม่เว้นระยะเวลานานพอควร จึงทำให้มีสารเคมีตกค้าง อาจต้องแนะนำให้แหล่งผลิตในช่วงระยะเวลาพักหลังจากพ่นยา ก่อนนำพืชผักมาจำหน่ายในท้องตลาด หรือใช้สารเคมีจากธรรมชาติ เช่น สะเดา พริกแกง และส้มควันไม้ เป็นต้น

แนวทางการแก้ไข (ระบุ)

๑. การใช้ชุดทดสอบ GT-testkit ต้องมีการเตรียมสารทดสอบหลายตัว และมีการย้ายของเหลวที่เป็นสารสกัดมาใส่ในหลอดทดลองหลายขั้นตอน อุปกรณ์ที่ใช้ในถ่ายของเหลวจากชุดอุปกรณ์เป็นหลอดหยดพลาสติก ซึ่งต้องใช้ทักษะการดูดสารเพื่อให้ได้ปริมาณที่แม่นยำ และอุปกรณ์เสื่อมได้ง่ายตามระยะเวลาการใช้งาน ซึ่งในทางปฏิบัติหรือหากต้องทดสอบประจำ และเพิ่มความรวดเร็วในการทำงาน ควรใช้ไมโครปิเปต ซึ่งทางวิทยากรได้แนะนำและนำมาสาธิตในวันจัดการอบรมด้วย เพราะมีความแม่นยำ สะดวก และลดการปนเปื้อนเนื่องจากการเปลี่ยนหัวอุปกรณ์โดยใช้ Tip ไม่ต้องไปล้างหลอดหยดพลาสติกหากต้องนำมาใช้งานตรวจสอบหลายตัว ซึ่งผู้ดำเนินโครงการได้ติดต่อขอใบเสนอราคาเครื่องมือนี้แล้ว และจะได้นำเสนอให้คณะกรรมการกองทุนสุขภาพตำบลพิจารณาต่อไป

๒. การใช้ชุดทดสอบ GT-testkit ใช้ระยะเวลานานถึงจะได้ผลการทดสอบ การรายงานผลเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูล และเลือกซื้อผักในตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูน อาจใช้ระบบ Social media เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความสำคัญและมีความรวดเร็ว เข้าถึงผู้บริโภคได้รวดเร็วขึ้น โดยจะใช้ QR code ประชาสัมพันธ์ Facebook Fanpage โครงการผักติดดาว และ Facebook ของกองการแพทย์ ในการรายงานผลการตรวจ เช่น เมื่อเก็บตัวอย่างผักในตอนเช้า และผลการทดสอบออกในช่วงบ่าย ก็สามารถแจ้งผลได้ทันทีผ่านสื่อออนไลน์ และการติดดาวและการแจ้งผลอาจทำในช่วงเย็นหรืออีกวันถัดไปได้

๓. การเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาทดสอบในครั้งต่อไป อาจต้องจัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันแก่
เครือข่ายเฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในพืชผักในตลาดสดเทศบาลเมืองลำพูน เพราะต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บตัวอย่าง
ในตลาดสด ๑ ชั่วโมง และใช้ระยะเวลาในการทดสอบหาสารเคมีตกค้างในพืชผัก ๖-๗ ชั่วโมง มีขั้นตอนนำตัวอย่าง
พืชผักที่เก็บมาหั่น สกัดสารด้วยตัวทำละลาย และทดสอบโดยใส่เอนไซม์ต่าง ๆ ในอ่างควบคุมอุณหภูมิ และล้าง
อุปกรณ์

ลงชื่อ ผู้รายงาน

(นายพงษ์นรินทร์ จินดา)

ตำแหน่ง เกษตรกรชำนาญการ

๒๖ เมษายน ๒๕๕๙